

KHI YÊU NHAU CHÚNG TA ĐÃ PHỤNG SỰ NHÂN LOẠI

NGUYỄN QUỐC THÁI

Tặng Diễm Châu

Trên đường đến sở anh thấy có điều gì khác lạ
có lẽ sắp xảy ra trong trái tim - chiếc nôi bé nhỏ
tình yêu đã nằm trong đó hồng hào bụ bẫm
như má em mùa gió bắc, như cánh tay anh gối
đầu ngủ ngon lành nơi sao xác tiếng hạnh phúc
và buồn tủi giành giật

tiếc quá, nếu có em nơi đây em đã thấy trái tim
anh đong đưa như bông hoa trên dòng đời,
buổi sáng khuya hàng điệp thức dậy
với tiếng reo nhỏ mùa xuân tựa mình
trên những phiến lá non
và buồn phiền, lại nó, tên vệ sĩ to con ấy
nó vẫn khiêu khích anh mỗi lần gặp em.

Chiếc xe bus với những miếng cửa nhỏ
những miếng cửa sáng trưng như trán em
buổi sáng ta gặp lại nhau sau một tuần nghỉ phép
những miếng cửa mừng rỡ
gặp lại thành phố chúng ta sinh sống
đã đổ mồ hôi cũng như cười nói
những chiếc cửa sổ
mỗi chiều tan sở anh tỳ lên đó tay ôm đầu
chiếc đầu đáng thương đang biến thành sân cỏ
cho em và tên vệ sĩ to con dợt vũ cầu
chiếc đầu đáng thương có thét gọi của biển
có xô đẩy của sông có thì thầm của lá
những ngày cơn sốt rơi trên anh mùa hoa gạo
tên vệ sĩ to con ấy giờ quả đấm dọa dẫm
và anh làm thơ như anh sốt
và anh làm thơ như hôn em lần đầu
ôi hôm ấy, một buổi trưa tháng tư
chúng ta xúc động bầy tỏ cùng thế giới
khi yêu nhau chúng ta đã phụng sự nhân loại.

Lần nào chuyến xe lửa còm cõi đi qua
cũng say khướt và khóc
lần nào biển cũng đến và dĩ vãng thức dậy
lần nào cũng vậy, lần nào em cũng như chiếc gai
trên đường đời anh
chiếc gai - hiện tượng vật lý kỳ lạ - đã cho anh
cùng lúc hân hoan và đau đớn
mơ mộng và chán nản.

Sự trong trắng đôi khi là lầm lỡ
nếu anh biết hôn em sớm hơn,
những câu thơ này bây giờ chắc sẽ khác.

Đã bao lần cánh tay anh kể lại
những lần tóc em mưa gió
những lần hơi thở em rơi những ngọn lửa
ngọn lửa quần quai, ám áp
ngọn lửa có tay có chân
ngọn lửa như dây leo bám lấy đời anh kiêu hãnh
những lần trái đất bỗng đứng chật hẹp
và trái tim trở thành giông bão
những lần nước mắt em - sinh vật lấu lỉnh -
trang điểm vuốt ve cùng gương sắc
với bao chuyện nữa, cánh tay nhả nài ghi chép
cánh tay đã bao lần ngủ thiếp trên trán anh
vàng trán khóa thân mỗi lần kỷ niệm đến.

Lundi

tiếng chuông ngân lên, biển đã đến
biển đã kéo ra khơi chút hạnh phúc nhỏ bằng
móng tay anh vất vả tìm kiếm

Lundi

mỗi tuần, tiếng chuông ngân lên,
vết thương bật khóc
trên bãi biển
anh đứng ngơ ngác như mùa đông nhìn ra khơi
ngày thứ hai, trong quán nhỏ buổi chiều
và một phần đời anh đã nắm được tay nhau
chúng reo hò.

VIỆT BÁO TẾT

Khi làm bài thơ này mẹ anh đang mệt nặng
và anh không bằng
chai nước biển xa lạ độ lượng ấy
không bằng mũi kim đã làm tay mẹ nhói đau
không bằng sợi dây truyền trong suốt, những giọt
thuốc ghé sát nhau thì thâm: hãy hy vọng
hãy hy vọng trái tim thơ đại
trái tim em đã đến chơi và ca hát
trái tim em đã rọi sáng và cũng không quên
thổi tắt ngọn nến còn lại khi ra đi
cám ơn em đã cẩn thận như thế
cẩn thận và khôn khéo hơn anh
suốt chuyện tình của chúng ta

Chuyện tình của chúng ta!

chuyện tình của chúng ta
a ha, chuyện tình của chúng ta anh nhớ lại
quả thật đã có bao vết thương.

(Nhà Văn, số mùa xuân, Saigon 1975)

2. NƠI HY VỌNG HẸN ĐẾN

Chuyến tàu đã ghé qua chưa
hy vọng có bước xuống
buổi sáng, mưa kéo rách những miếng nhỏ
rơi trên cửa sổ
cửa sổ là mắt em phải không
cửa sổ có thấy ta buồn bã
cửa sổ có nhìn thấy hòa bình
bao giờ hòa bình đến thăm ta
nhớ mang cho ta miếng cơm manh áo
chiều Đà Lạt áo len,
chiều Sai Gòn la-de lăn trên má
chiều quê hương mưa tầm tã
mây rửa trên nóc nhà thờ.

Em như trái khế nhỏ
treo ở nơi xa xăm trong mơ ước
trái khế làm ta chảy nước miếng
như hòa bình làm ta chảy nước miếng
như ba má như áo cơm
như văn nghệ như nắng sớm ùa vào thành phố
rú rít trong sân trường
em chua quá đổi và hòa bình cay chảy nước mắt.

Này mưa phùn
hãy cầm lấy thành phố đất đi

Trong một phỏng vấn của BBC, Nguyễn Quốc Thái được nhắc đến như một nhà báo Saigon cũ còn tồn tại. Hơn vậy, trước hết và trên hết, Nguyễn Quốc Thái là thi sĩ chân thật của tình yêu, tình bạn. Tại miền Nam từ giữa thập niên 1960, trong số những bài thơ phá vỡ mọi vần điệu đọc trong "Giờ Nghệ Thuật Truyền Thanh" trên Đài Phát Thanh Saigon, thơ ông được đặc biệt trân trọng. Hồi cuối cuộc chiến, trên tạp chí "Nhà Văn" do Nguyễn Sa và Trần Dạ Từ đồng chủ nhiệm, ông là nhà thơ trữ tình thơ mộng, yếu đuối nhất mà cũng mạnh mẽ nhất.

Với 14 bài thơ xuân của gần 30 năm Nguyễn Quốc Thái, hơn một thế hệ có thể tìm thấy hơi thở đích thực của chính thời đại mình, một thời đầy "âm vang những hoài bão dang dở."

Ảnh: Nguyễn Quốc Thái tại California.

cầm lấy thung lũng Yersin ngất lạng hoa quỳ
cầm lấy bạn bè ta
cầm lấy tờ báo không đủ tiền ký quỹ
cầm lấy chiếc bàn ta làm việc
chiếc giường ta ngủ chiếc bát ta ăn
cầm lấy đêm pháo kích ở Củ Chi
cầm lấy ta lẻ loi trong đơn vị
cầm lấy thương nhớ
thương nhớ, phải rồi có gió bắc
dưới những lớp lá mục
trên cành soan ngơ ngác rét.

Sáu giờ, tiếng keng rên khê
chiều thu mình trong những ngọn đèn vàng
trên ống khói nhà máy lấm những vết chân mưa
hơi thở của thành phố hơi thở của em
hơi thở của em cho ta những ngã ba ngã tư
hơi thở của em cho ta những chuyến tàu
chuyến tàu đã ghé qua chưa
buổi chiều mây về thức giấc những vòm sao
những giọt lá xanh vừa ngủ dậy trên cành
những giọt lá xanh như môi em
ngày môi chúng ta hé vụng dại
em nhớ những giọt lá xanh với ta không
những giọt lá xanh có tim ta cuống quít
những giọt lá xanh có ngón tay em
như chân chim bay chuyền trên vai ta
cất tiếng hót.

Mỗi ngày chiều thấp những ngọn nến
trong vòm cây
rừng trần trọc với cơn sốt
những trái khô cất tiếng gọi ngoài sân
hãy trở về thật nhanh những nét tốt cùng tính xấu
chiếc mụn trứng cá nhỏ những sợi tóc uốn hư
tay sương sâm buổi trưa, môi chần ấm,
trán run mùi sách mới
lúc gian dối khi yên vui
lúc tắm gội sông biển giành giật
lúc ngủ ngon lúc mê sảng
lúc lái xe như thác lúc ăn như mèo
lúc thiên đàng khi địa ngục
tiếng gọi, những ngày mưa
đông đặc trong tiếng đồng hồ,
ngoài vườn mỗi ngày.

Anh biết anh sẽ khổ vì tình yêu
tình yêu có núi có sông

có rừng có biển cả
có mặt phải mặt trái
như tay chân xây sát, tim nặng trĩu
như chiếc quần thời trang như ban nhạc trẻ
như chiếc giường đêm khuya trở về
có xác thịt
xác thịt dễ thương và nham hiểm
đời sống nơi nào không dễ thương
chỗ nào không nham hiểm
anh không phải Chúa không phải Phật
anh là thi sĩ, là người như em lãng mạn như em
làm sao anh bỏ được.

Anh vừa hy vọng
vừa kể với em những xúc động
vừa nhắc em những kỷ niệm
những chạy nhảy những khóc những cười
trong bài học phải trả
nơi mỗi ngày anh làm việc
nơi mỗi sáng mặt trời đứng ngoài cửa sổ
gọi thiết tha
nơi tập họp nghe la lối, ứng chiến, trực gác
nơi những múi chanh đang được vắt
nơi những chiếc gà voi nặng nề đang được vác
nơi mỗi chiều anh trở về căn phòng nhỏ,
mùi gỗ thông, tiếng lá chuối,
hoa mướp nở rộ trên giàn
anh ngồi với bóng tối, những chiếc ghế lạnh lẽo,
mùi cơm xa
căn phòng động những miếng tóc em
hương chim sẻ
những con sẻ non mỗi sáng ở Thủ Đức
kêu nghe đứt ruột
nơi ngày mai anh biết sẽ tệ hơn hôm nay
nơi những múi chanh xếp hàng mỗi buổi trưa,
12 rưỡi không nói được
nghìn lần không nói được.

Em hãy tưởng tượng nơi anh sống,
mỗi ngày những điều sẽ xảy ra
hãy yên tâm, những bụi cỏ, cành cây,
những cơn mưa ào ạt
sẽ đưa tin đến cho em
và em, anh biết
mưa rưng rưng trên cửa sổ.

(Nhà Văn, Số 1, Saigon 1974)

3. GHI CHÚ SÀI GÒN

Buổi sáng không còn là buổi sáng
Bánh mì không còn là bánh mì
Chỉ có em ngồi lặng trong gió rét
Còn là em
Trong nỗi đau đơn của anh với bông Lys.

4. BÀI CA CỦA NGƯỜI KHÔNG CÒN MẸ

Con đàn đúm về khuya
Không còn mẹ trách mắng
Con sầu đời chán nản
Không còn mẹ thở dài
Con vội vã sớm mai
Không còn mẹ khép cửa
Trán con như lửa đỏ
Không còn mẹ nâng niu
Con lãng mạn nghèo ngao
Còn đâu mẹ cười khê.

Mẹ ơi mẹ đi đâu
Bữa cơm chiều quạnh quẽ
Tháng ngày đời chẵn lẻ
Con trôi nổi một mình
Đứng bên cầu tử sinh
Nắng chiều bay tới tả.

Con bao nhiêu khôn lớn
Mất mẹ vẫn mồ côi
Vẫn bật gọi mẹ ơi
Ngày ham vui vấp ngã
Vẫn đau lời mẹ như
Thở tin người lao đao
Con tìm hỏi ai đâu
Xây mai kia lắm lẽ

Giữa trăm nẻo lòng người
Không một nơi nương náu
Giữa khóc cười điên đảo
Loanh quanh cát bụi này.

Mùa thu nghiêng phố cũ
Mẹ ơi mây trắng bay...

17.9.1984

5. HỒI TƯỞNG

Sớm xuân em bỗng như chim nhỏ
Hốt lú lo trên tóc bạc anh
Tiếng chuông nhà thờ trời lấp lánh trên mặt sông
Em nhúng tay xuống
nâng niu những vòng tròn định mệnh.

6. SINH NHẬT THÁNG GIÊNG

Sáng nay trời đất làm thi sĩ
Tình từ thuở ấy vẫn xanh nguyên
Phố rét nghiêng vai hong nắng vội
Anh cắn môi em rất dịu hiền.

Em mở đời anh từng trang mới
Tháng Giêng nấn nót những hàng cây
Tiếng mùa qua tóc run như đợi
Cuống cuống tim vào nhịp em ơi!

7.1.1985

7. BÀI THƠ VIẾT DANG DỞ Ở CALI

Chiều cuối đông trên cầu West
anh nhớ em ứa lệ
Dấu môi xưa ửng sáng một phương trời
Tiếng hồ cầm run run vết chân chim rướm máu
Ôi em! Ôi em! Chúng ta bạc đầu rồi bần bật mãi.

Anh lang thang ở Westminster
anh gọi điện thoại điên cuồng ở Long Beach
Anh ngược xuôi ở San Diego
anh tha thần ở Disneyland
Anh lặng lẽ ngồi uống cà phê ở Phúc Lộc Thọ
anh lằm lũi ở Bolsa

Em ở đâu, em ở đâu,
những cánh nắng vàng vạt vĩa xác xơ
Như nụ hôn đầu một đời đau đớn.

II 1996

8. VÔ ĐỀ

Tặng Vương Đức Lệ

Bạn đã đi rồi, mây trắng quá.
Quán khuya nhạc võ lạnh tê người
"Cho ba ly nhé thêm hai ghế"
Mình ta ngơ ngác cụng ta thôi.

9. SUM VẦY

Nhớ Nguyễn Sa

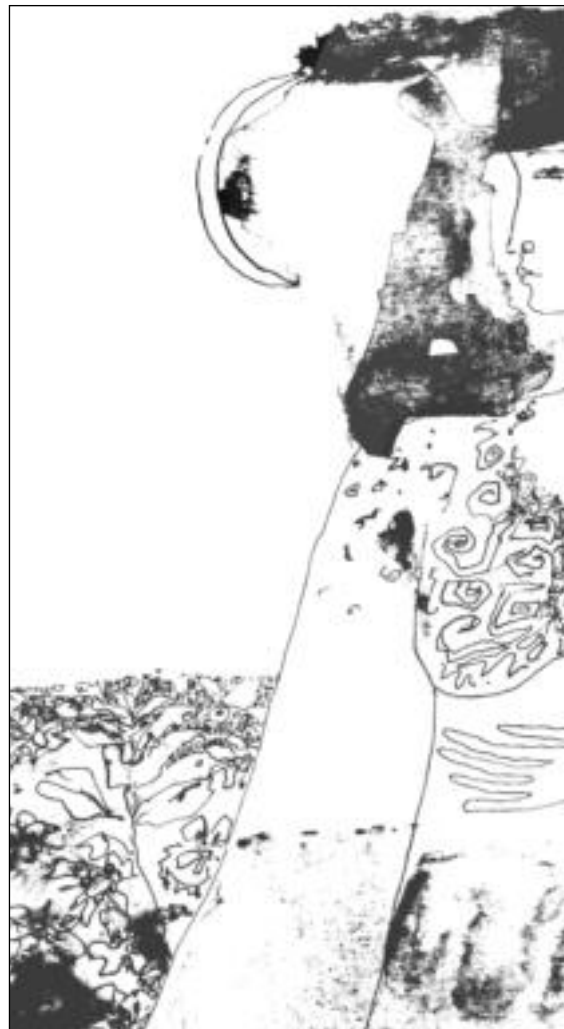
Và cứ thế bạn bè tôi lần lượt
Sum họp bên kia bờ gọi tôi tha thiết
Trận rượu vắng một người,
tờ báo thiếu một trang,
bài thơ không người đọc...

IV. 1998

10. LỤC BÁT HUẾ

Tóc bay như tiếng thổi dài
Tình nằm nghiêng nhìn nắng phai lưng đôi
Đầu hồi ướt tiếng chim rơi
Lá hoa chợt thức bụi môi sau vườn.

Thơ Nguyễn Quốc Thái

11. BÀI THÁNG TƯ Ở DAUL

Anh nhớ em quặn quai như ngọn lửa đêm trở rét
Sài Gòn bỗng gây một cảnh xoan và tình ta tím đi
Mỗi sớm mai ánh mắt em riu rít bay chuyền
trên những cành ước vọng.

Anh bơ vơ trong em như tảng đá ẩm ướt
những vết chân của gió
Mùi hieu quạnh phả vào giấc mơ,
đêm hun hút nỗi em
Tiếng thốt lên đau một đời anh.

Như niềm hạnh phúc mưa bay ngăn ngắt
Nụ hôn đau xé môi,
tiếng hồ cầm phơi phơi tóc rối che mặt anh
Tay buông nhói buốt chiều nghìn trùng
Nước mắt lăn trên triều định mệnh
vàng tê dại hoa cúc
Ly cà phê vỡ sóng ướt mặt anh khờ dại.

Anh hơ tay mình trên tên em
quờ quạng hạnh phúc
Ôi người ơi -mắt cháy nắng phương nam,
môi hoa đào tháng giêng Hà Nội
Lời dịu ngọt đập vào ngực tiếng sóng trầm
Miệng cười rưng rưng.

Em co nhỏ trong tay cơn bão rên
khấp thung đôi ửng hồng
Tiếng chim hót băng quơ ngoài cửa sổ
Buổi trưa gây nghiêng, đóa tường vi sợ.

Nỗi đau đớn quặn rừ tràn ngập tiếng trống
Mùa thu thẳng thốt trong tim anh
những ngày em đi đâu
Chuông điện thoại nấc lên
ngờ tiếng - gọi - cầm - nín - của - em
Chiều tựa lưng vào cột đèn ngoài ngã tư,
ánh mắt đắm gió
Nụ hôn thiêu cháy một vùng đời nghi ngút khói
Anh ngủ trong tay em có giật mình không?

Tiếng vó ngựa loang lưng đôi,
viên đạn héo nâu rụng ngoài cửa kính
Ngọn nến trong sương mù lấp lánh mắt em cười
Ly cà phê buổi sáng quặn đau
nhịp điệu bài hát cũ
Bài hát khuyu ngã trong kỷ niệm không trở về.

CHLB Đức, IV.2000

12. NOEL

Những giọt nước mắt em vỡ òa hạnh phúc
trong tim anh
Buổi chiều vàng sẫm bài thánh ca mùa giáng sinh
Tiếng lá khô reo trên mái ngói
ôm cuống chân chim sẻ
Mây trắng chia tay tháp chuông còn ngoài lại
như mắt em thiếu ngủ.

XII. 2001

13. THÁNG 5, TỔ QUỐC VÀ IRÈNE

Tháng 5 - môi tổ quốc nứt nẻ,
hơi ấm của ngực em trôi lẩn vào những sợi chỉ tay
Irene nằm co mình trong một góc tim,
mắt nhắm nghiền, hơi thở hồng một nhịp
Em không về, tiếng vĩ cầm rưng rưng
trong vườn nắng ứa mùi cà phê
Những lần ta vội vã hôn nhau
trong mùi gió và lá bàng ứa đỏ

Tiếng chim sâu rưng lổm đổm hiên rêu,
lòng quặn một nếp vấy mới
Nước đã xuống mực nước chết, chiều phả hơi lên
bờ vai mùi hạnh nhân
Anh chợt thấy trên môi em có vết nước mắt.

Vết thương lấp lánh như những vì sao
Soi dẫn anh suốt đường tình hun hút tiếng gió bắc
Những giọt nước mắt rộn rã tiếng vó ngựa trở về
Trên triều ngực em những lá cỏ xanh xao
âm vang những hoài bão đang dở

Irene! Irene quê hương thở dốc cơn đau,
tiếng sóng ngược ngạo đập vào mặt đá,
Sài Gòn nấp sau lưng cơn giông chiều nắng vĩa
Tôi bỏ lại ly cà phê mừng khói góc bàn.

14. CUỐI NĂM Ở TỰ DO

Tôi trở lại những hè xưa quán cũ
Để nghe bước chân em tung tăng trong trái tim tôi
Để thấy mình đứng bơ vơ trong kỷ niệm sóng vỗ
Để thấy chiều cuối năm như một hạt lệ rơi.

24.1.2002

NGUYỄN QUỐC THÁI